

Posudek vedoucí diplomové práce Zuzany Bílkové „Tvorba pracovních listů pro rozvíjení čtenářských dovedností pro žáky 6. ročníků vybrané ZŠ“

Ústav české literatury a komparatistiky FF UK v Praze, obor učitelství českého jazyka a literatury

Cíl práce, její účel a směřování

Zuzana Bílková se rozhodla zaměřit se ve své diplomové práci na zcela praktickou otázku vzdělávání v českém jazyce a literatuře, a to na problematiku pracovních listů pro žáky 6. ročníku základní školy. Počátky úvah se začaly pravděpodobně rodit při jejím zahraničním pobytu a praxi v České škole bez hranic v Londýně, kde se setkala s určitou metodou výuky a s určitým typem pracovních listů. Tvorbu její práce tedy bezpochyby provázela velký osobní zájem o praktickou stránku vyučování.

Tento zájem jsem ráda podpořila, i když i Zuzana sama si byla velice dobře vědoma, co znamená věnovat se tomuto tématu. Napsat diplomovou práci o pracovních listech totiž neznamená „jen“ vytvořit funkční pracovní listy, ale okomentovat svou práci na tvorbě tak, aby byla metodologicky užitečná i pro další pedagogy a aby z ní vyplývaly určité závěry pro didaktiku předmětu.

Jádrem práce je část, kdy autorka předkládá hotové pracovní listy. V této oblasti bylo potřeba zabývat se otázkami výběru, z jakých oblastí čerpat a jaké texty konkrétně vybrat (výběr je založen především na textech současné literatury pro děti a mládež), v navazujícím kroku, jak s konkrétními úryvky pracovat, tedy jaké kategorie na nich demonstrovat z hlediska zprostředkování znalostí o literární historii nebo teorii pro určitou věkovou skupinu žáků a jak práci s nimi vést.

Metodologie a práce s odbornou literaturou

Domnívám se, že v našem kontextu setrvale absentují právě takové práce, které by byly metodologicky zajímavé a s nimiž by bylo možné v tomto ohledu vést diskusi. Přesně na tento problém, zdá se mi, Zuzana narážela při zpracování úvodních partií své práce: jak číst stávající didaktické práce? S jakými texty je možné vést dialog a jak je pojímat? Metodiky nebo práce o didaktice by neměly být čteny jako návody k použití. Myslím však, že nakonec si s touto otázkou poradila funkčně, a to tak, že zohlednila teze, které jí otevíraly další obzory při vlastní tvorbě pracovních listů.

Vybrané tituly ze současné literatury pro děti a mládež v takto představeném celku mohou být inspirací pro učitele na 2. stupni základních škol, stejně jako způsob organizace tematických bloků.

Metodologicky je podstatné zmínit propojování výuky literatury a jazyka, tedy snaha vytvořit jakýsi lingvoliterární rámec, což je podle mého soudu na 2. stupni základní školy nezbytné. Stejně tak jako je podstatná úzká souvislost recepce a produkce textu, což je pro komplexní rozvíjení dovedností žáků na tomto stupni velmi důležité. Tyto dvě oblasti se diplomantce myslím v pracovních listech podařilo funkčně propojit.

V pozadí práce je patrná i snaha brát zřetel na spojitosti praktické a metodologické stránky věci, ale zároveň jsem tuto oblast vnímala a vnímám ve vztahu k této práci jako nejproblematictější. Myslím, že hodně času a energie Zuzana soustředila na úvodní část práce, ale ta by ve vztahu k jádru práce mohla být přirozeně redukována.

Celková koherence a akademická disciplinovanost

Diplomová práce představuje poměrně rozsáhlý celek, jehož nejcennější částí jsou předložené pracovní listy, pak rejstřík textů současné literatury pro děti a mládež, s nimiž autorka pracovala. Na jednotlivých pracovních listech je patrné, že jsou vytvářeny se snahou o to, aby byly pro žáky zajímavé a čtenářsky přitažlivé, zároveň, pokud posuzujeme celek, je zřetelné, že autorka dokáže vnímat i obecné problémy koncepce a plánování výuky, že se nejedná jen o zpracování momentálního nápadu, ale že vnímá problematiku komplexně.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako **výbornou**, pochopitelně i v závislosti na průběhu obhajoby.

V Praze 22. 1. 2018

Mgr. Andrea Králíková, Ph.D.